

Радни материјал

На основу чл. 8. став 1. тачка 1), 23. и 79. став 6. Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, број 44/10) и чл. 12. став 1. тачка 1) и 16. став 1. тачка 4. Статута Републичке агенције за електронске комуникације („Службени гласник РС“, број 59/10),

Управни одбор Републичке агенције за електронске комуникације на седници од
_____ године, донео је

Правилник о преносивости броја у јавним телефонским мрежама на фиксној локацији

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописују се услови које треба да испуне оператори јавне телефонске мреже на фиксној локацији (у даљем тексту: оператори), претплатници и Републичка агенција за електронске комуникације (у даљем тексту: Агенција), у погледу преносивости националног броја за услуге јавне фиксне комуникационе мреже и националног броја за остале негографске услуге из Плана нумерације.

Одредбе овог правилника не односе се на операторе јавне мобилне комуникационе мреже, и националне бројеве за услуге јавне мобилне комуникационе мреже из Плана нумерације.

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

- **преносивост броја** је могућност да претплатник, на свој захтев, приликом промене оператора, задржи додељени број, из Плана нумерације;
- **пренос броја** је скуп техничких и административних поступака, који се спроводе у току реализације услуге преносивости броја, на начин прописан овим правилником;

- **претплатник** је физичко или правно лице које користи јавно доступне телефонске услуге по основу закљученог претплатничког уговора или на други предвиђени начин, а коме је за остваривање ових услуга додељен национални број за услуге јавне фиксне комуникационе мреже или национални број за остале негеографске услуге из Плана нумерације;
- **оператор прималац броја** је оператор у чију мрежу се број преноси и чије ће услуге претплатник користити након што се изврши пренос броја;
- **оператор давалац броја** је оператор из чије мреже се број преноси и чије је услуге претплатник користио до тренутка преноса броја;
- **матични оператор броја** је оператор коме је број из Плана нумерације додељен на коришћење на основу примарне доделе, односно дозволе за коришћење нумерације;
- **централна база података пренетих бројева** (у даљем тексту: централна база) представља референтну базу података која садржи све податке потребне за усмеравање позива према пренетим бројевима и омогућава правовремено ажурирање локалне базе података пренетих бројева и садржи записи о свим обављеним радњама у поступку преноса броја;
- **локална база података пренетих бројева** (у даљем тексту: локална база) се налази код оператора и представља оперативну базу података која садржи податке потребне за усмеравање позива према пренетим бројевима и редовно се ажурира подацима из централне базе;
- **предброј за усмеравање (routing number)** је број који служи за усмеравање позива према пренетим бројевима, а налази се у централној и локалним базама;
- **временски оквир** је интервал у трајању између 12,00 и 15,00 сати радним даном, у току кога се број који се преноси искључује из мреже оператора даваоца броја и укључује у мрежу оператора примаоца броја;
- "*All Call Query*" је метод усмеравања позива према пренетом броју где оператор код кога је започет позив, пре успостављања сваког позива, проверава у својој локалној бази да ли је позвани број пренет. У случају да је позвани број пренет, на основу предброја за усмеравање, успоставља се позив директно према мрежи оператора примаоца броја;
- "*Query on Release*" је метод усмеравања позива према пренетом броју где оператор код кога је започет позив, сигнализационом поруком, од стране матичног оператора броја, бива обавештен да је број пренет. По пријему ове поруке, оператор код кога је започет позив, усмерава позив директно према мрежи оператора примаоца броја, на основу предброја за усмеравање, који добија упитом у своју локалну базу.

Члан 3.

Оператор је у обавези да омогући свом претплатнику, приликом промене оператора на његов захтев, задржавање додељеног националног броја за услуге јавне фиксне комуникационе мреже из Плана нумерације на одређеној локацији, на коју се односи географски приступни код, односно националног броја за остале негеографске услуге из Плана нумерације на било којој локацији, ако приступни код није географски, осим у случајевима предвиђеним у члану 10. овог правилника.

У циљу реализације преносивости броја оператори су у обавези да ускладе своје опште услове којима регулишу пружање услуга са овим правилником.

Оператор давалац броја и оператор прималац броја дужни су да остваре међусобну сарадњу, као и сарадњу са Агенцијом, у поступку преноса броја и да се уздрже од поступања усмереног на отежавање или спречавање преноса броја.

Претплатник који је извршио пренос броја не може поново да тражи пренос истог броја у периоду краћем од шест месеци од дана када је извршен пренос тог броја између оператора.

Претплатник не може од оператора примаоца броја да захтева преношење додатних услуга које је имао код оператора даваоца броја.

Матични оператор броја има право да мења претплатничку нумерацију у складу са Планом нумерације уз сагласност Агенције.

П. ПОДНОШЕЊЕ ЗАХТЕВА ЗА ПРЕНОС БРОЈА

Члан 4.

Поступак преноса броја почиње подношењем захтева за пренос броја оператору примаоцу броја. Овај захтев уједно се сматра и захтевом за раскид уговора између претплатника и оператора даваоца броја, о коришћењу свих услуга које се користе преко телефонског броја за који се захтева пренос. Уговор се раскида тренутком искључења броја из мреже оператора даваоца броја.

Уколико је захтев за пренос броја придружен захтеву за потпуни рашчлањени приступ локалној петљи, оператори су у обавези да истовремено изврше ова два захтева у року не дужем од 30 дана.

Члан 5.

Захтев за пренос броја подноси физичко лице, а у правном лицу предметни захтев подноси лице овлашћено за заступање, односно лице које он овласти.

Образац захтева за пренос броја налази се код оператора примаоца броја и исти мора да садржи следеће податке:

- податке о претплатнику (за физичка лица: име, презиме, ЈМБГ и адресу; за правна лица: пословно име, седиште-адресу, матични број и ПИБ);
- адресу на којој се налази телефонски прикључак (терминална тачка мреже) за дати број;
- број или групу бројева који се преносе;
- врста претплатничког односа у мрежи оператора даваоца броја;
- назив оператора даваоца броја;
- назив оператора примаоца броја;
- датум и време подношења захтева;
- датум захтеваног преноса унутар прописаног временског оквира реализације услуге;
- изјаву претплатника да се овај захтев уједно сматра и захтевом за раскид претплатничког односа са оператором даваоцем броја, односно захтевом за престанак обавеза између оператора даваоца броја и претплатника према општим условима којима је био регулисан њихов међусобни однос;
- изјаву претплатника да се обавезује да ће измирити све обавезе према оператору даваоцу броја, настале до тренутка преноса броја, као и обавезе настале у току поступка преноса броја и сва накнадно доспела потраживања која су настала пре подношења захтева за пренос броја;
- изјаву претплатника да прихвата да му оператор прималац броја суспендује позиве на рок од 30 дана, а потом да га на захтев оператора даваоца броја искључи, уколико није измирио заостала дуговања према оператору даваоцу броја, настала до тренутка раскида уговора;
- сагласност претплатника да се његови лични подаци прикупљају, обрађују и размењују између оператора и централне базе само у сврху реализације преноса броја.

Образац захтева за пренос броја потписују претплатник и службено лице оператора примаоца броја у најмање три примерка. Захтев се може потписати квалификованим електронским потписом.

У случају писаног захтева један примерак задржава претплатник, а друга два се достављају оператору даваоцу броја и оператору примаоцу броја.

Лице које подноси захтев за пренос броја у обавези је да се идентификује давањем на увид важеће личне карте или путне исправе.

У току поступка преноса броја оператори прималац и давалац броја по правилу разменjuју информације електронским путем.

III. ПОСТУПАК ПРЕНОСА БРОЈА

Члан 6.

Оператор прималац броја, захтев за пренос броја, без одлагања, електронским путем прослеђује централној бази и обавезно шаље следеће податке о:

- претплатнику из члана 5. став 2. алинеја 1.;
- броју или бројевима који се преносе;
- врсти претплатничког односа;
- адреси на којој се налази телефонски прикључак;
- називима оператора даваоца и примаоца броја.

По пријему наведених података, централна база одговара оператору примаоцу броја, потврдом о започетом поступку преноса броја.

По добијању потврде о започетом поступку преноса броја, оператор прималац броја прослеђује оператору даваоцу броја захтев претплатника за пренос броја.

Члан 7.

По пријему захтева оператор давалац броја проверава да ли су испуњени услови за пренос броја и о томе обавештава оператора примаоца броја и централну базу.

Поступак провере испуњености услова и слања обавештења из претходног става не може трајати дуже од три радна дана од дана када је оператор давалац броја примио захтев за пренос броја, при чему овај рок почиње да тече од првог следећег радног дана од дана пријема захтева за пренос броја. Уколико је захтев за пренос броја придружен захтеву за потпуни рашчлањени приступ локалној петљи, поступак провере испуњености захтева за пренос броја може трајати дуже од три радна дана и, у том случају, одређен је роком провере испуњености услова за потпуни рашчлањени приступ локалној петљи, а не дуже од рока утврђеног у члану 4. став 2. овог правилника.

Члан 8.

Уколико су услови за пренос броја испуњени, оператор давалац броја обавештава оператора примаоца броја и централну базу о прихвату захтева за пренос броја на дан и у временском оквиру који су одређени у захтеву.

Од тренутка када је оператор давалац броја прихватио пренос броја, до извршења овог преноса не може проћи више од три радна дана. Уколико је захтев за пренос броја придружен захтеву за потпуни рашчлањени приступ локалној петљи, поступак извршења захтева за пренос броја, може трајати дуже од три радна дана и, у том случају, одређен је роком извршења за потпуни рашчлањени приступ локалној петљи, а не дуже од рока утврђеног у члану 4. став 2. овог правилника.

Оператор давалац броја након искључења броја из захтева, из своје мреже, о томе одмах обавештава централну базу, након чега централна база обавештава примаоца броја.

Оператор прималац броја по укључењу броја из захтева, у своју мрежу, о томе одмах обавештава централну базу.

По пријему потврде да је број из захтева укључен у мрежу примаоца броја, централна база се аутоматски ажурира и подаци су доступни свим локалним базама.

Члан 9.

Оператор давалац броја по утврђивању неизмирених обавеза доставља захтев за плаћање истих кориснику са роком доспећа не краћем од осам дана и о томе истовремено обавештава оператора примаоца броја.

Ако корисник у остављеном року не измири своје обавезе, кориснику ће се сuspendовати коришћење броја на 30 дана.

У случају да корисник измири своје обавезе пре истека рока суспензије, активираће се коришћење броја.

Уколико корисник није измирио своје обавезе у току трајања суспензије од 30 дана, број ће се искључити трајно. По искључењу броја у мрежи оператора примаоца броја, исти ће одмах, без одлагања, бити враћен матичном оператору. Поступак враћања броја се обавља преко централне базе.

Члан 10.

Оператор давалац броја може да одбије захтев за пренос броја ако је:

- поднет од неовлашћеног лица;
- нетачан или непотпун;
- утврђено да постоје неиспуњена доспела дуговања претплатника;
- број већ у поступку преноса;
- претплатник у мрежи даваоца броја краће од шест месеци;
- број непостојећи, привремено или трајно искључен из мреже даваоца броја;
- захтев за пренос броја истовремено и захтев за промену географског приступ-

ног кода;

- тражен пренос броја који је један из везане серије бројева (појединачни бројеви у *ISDN* серији или један од бројева у *PBX* серији) или припада корисничкој групи бројева у мрежи оператора даваоца броја;
- број на систему који не омогућава пренос броја.

У случају да се затражени број не може пренети, оператор давалац броја ће о разлозима одбијања преноса броја обавестити централну базу, оператора примаоца броја и претплатника у року од три радна дана од дана пријема захтева.

Члан 11.

У случају да дође до непредвиђеног кашњења у поступку преноса броја, оператор код кога је дошло до кашњења ће одмах приступити отклањању узрока кашњења и о томе обавестити другог оператора и централну базу.

Сви оператори су дужни да одмах по уочавању било које грешке у систему преносивости броја, укључујући и грешке у синхронизацији, о томе одмах обавесте све операторе и централну базу и да одмах приступе отклањању узрока грешке.

IV. БАЗЕ ПОДАТАКА ПРЕНЕТИХ БРОЈЕВА

Члан 12.

Базу података пренетих бројева чини референтна централна база за коју је одговорна Агенција.

Агенција је одговорна за постављање, развој, одржавање и финансирање централне базе.

Агенција одређује садржај и форму података, као и поступак чувања и ажурирања података који се налазе у централној бази.

Агенција утврђује начин размене података (приступ, интерфејсе и протоколе) између централне и локалних база, а оператори су дужни да обезбеде исправно и правовремено усклађивање својих локалних база са садржајем централне базе.

Члан 13.

Централна база садржи списак свих пренетих бројева. Уз сваки пренети број придржује се предброж за усмеравање.

Предброј за усмеравање служи за усмеравање позива према пренетим бројевима. Састоји се од префикса који означава да се ради о пренетом броју и има хексадецималну вредност Д, затим од ознаке оператора и ознаке чвора. Ознака оператора, састоји се од две децималне цифре и представља број који Агенција додељује операторима. Ознака чвора представља број, који оператор одређује сам, састоји од две децималне цифре и ближе одређује локацију пренетог броја унутар мреже оператора примаоца броја.

Обавеза сваког оператора је да у случају локалног преноса пренетог броја (пресељења пренетог броја са једног комутационог система на други, у оквиру истог географског приступног кода о томе, без одлагања, обавести централну базу. Подаци из централне базе се аутоматски прослеђују осталим операторима.

Централна база садржи записи о свим обављеним радњама у поступку преноса броја из овог правилника.

V. УСМЕРАВАЊЕ ПОЗИВА ПРЕМА ПРЕНЕТИМ БРОЈЕВИМА

Члан 14.

При успостављању телефонске везе коју иницира претплатник фиксне телефоније према пренетом броју фиксне телефоније, користи се метод „Query on Release“ или „All Call Query“, у складу са својим техничким могућностима и у складу са одговарајућим међународним препорукама.

При успостављању телефонске везе коју иницира претплатник мобилне телефоније, према пренетом броју фиксне телефоније, користи се метод „All Call Query“.

Приликом прослеђивања долазног међународног позива, према пренетом броју фиксне телефоније, користи се метод „Query on Release“, у складу са одговарајућим међународним препорукама, или метод „All Call Query“.

„All Call Query“ метод примењиваће се у складу са препоруком *ETSI 123 066 (3GPP TS 23.066)*.

Уколико се користи метод „Query on Release“ оператор фиксне телекомуникационе мреже који прими сигнализациони захтев за успостављање позива према пренетом броју, одбиће захтев за успостављање таквог позива у складу са ITU-T препоруком Q.769.1, сигнализационом поруком с узрочном вредношћу #14 (Release cause value #14) одређеном ITU-T препоруком Q.850.

Члан 15.

Оператор код кога је започет позив, односно оператор који је прихватио долазни међународни или национални позив према пренетом броју, одговоран је за исправно усмеравање тог позива директно према оператору код кога се пренети број налази у складу са методама усмеравања из члана 14. овог правилника.

Оператори су обавезни да позиве према пренетим бројевима усмеравају на исти начин као и позиве према непренетим бројевима оператора примаоца броја.

Агенција не сноси одговорност за погрешно усмерене позиве према пренетим бројевима.

VI. НАКНАДЕ И ПРАВА ОПЕРАТОРА

Члан 16.

Претплатник је у обавези да плати накнаду за услугу преноса броја у износу не већем од 165,00 динара без ПДВ-а оператору примаоцу броја. Оператор давалац броја не може захтевати од претплатника накнаду трошкова за пренос броја.

Оператор прималац броја дужан је да плати накнаду у износу од 1.000,00 динара без ПДВ-а, оператору даваоцу броја, по извршеном преносу броја.

Члан 17.

Оператори не могу позиве према пренетим бројевима наплаћивати више од позива према непренетим бројевима у истој телефонској мрежи, који се употребљавају за пружање истих телефонских услуга.

Уговором о интерконекцији оператори не могу одређивати веће цене за позиве према пренетим бројевима, у односу на позиве према непренетим бројевима, који се употребљавају за пружање истих телефонских услуга.

Члан 18.

Матични оператор броја остаје задужен за додељени број и када се тај број пренесе код оператора примаоца броја и плаћа за то одговарајућу накнаду која је прописана општим актом Агенције.

Оператор прималац броја дужан је да матичном оператору броја плаћа годишњу накнаду у износу који је одређен општим актом Агенције који уређује висину годишње накнаде за коришћење нумерације, за сваки број који је пренет у његову мрежу,

сразмерно броју дана у години колико се дуго тај пренети број користи у телефонској мрежи примаоца броја.

У случају прекида коришћења пренетог броја, оператор прималац броја је дужан да у року не дужем од седам радних дана од дана деактивирања броја, обавести централну базу и матичног оператора броја, чиме је тај број враћен матичном оператору броја.

VII. ОБАВЕШТАВАЊЕ ПРЕТПЛАТНИКА

Члан 19.

Оператори су дужни да учине јавно доступним, објављивањем у средствима јавног информисања, на својим Интернет страницама и слично, адресе и радно време корисничких центара (пословница) у којима се примају захтеви за пренос бројева и начин примања захтева у електронском облику, када исти буде реализован.

Оператори су дужни да информације о пренетим бројевима и ценама позива према тим бројевима учине доступним на упит својим претплатницима преко Интернет страница и давањем информација преко позивних центара, а могу се користити и други видови јавног обавештавања.

Оператори су дужни да, у складу са својим техничким могућностима, обезбеде аутоматску говорну поруку следећег садржаја: „Број је пренет код оператора X“. Ова порука се не тарифира.

Поруку из претходног става оператор може на захтев претплатника да активира или деактивира.

VIII. ПРЕЛАЗНА И ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 20.

Обавезују се оператори да обезбеде услове за пружање услуге преносивости броја у јавним телефонским мрежама на фиксној локацији до почетка примене овог правилника.

Члан 21.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, а примењиваће се од 01. 10. 2012. године.

**Председник
Управног одбора**

проф. др Јован Радуновић

О б р а з л о ж е њ е

I. Правни основ

Правни основ за доношење Правилника о преносивости броја у јавним телефонским мрежама на фиксној локацији садржан је у члану 79. став 6. Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, број 44/10, у даљем тексту: Закон). Одредбом члана 79. став 6. Закона, између осталог уређено је да Републичка агенција за електронске комуникације (у даљем тексту: Агенција) ближе прописује и услове, начин и висину накнаде за пренос броја.

II. Разлози за доношење Правилника

Сагласно одредби члана 143. став 5. Закона, Агенција је у обавези да донесе нове или усагласи постојеће правилнике са Законом у року од годину дана од дана ступања на снагу истог.

Полазећи од Законом утврђених надлежности Агенције, Управни одбор Агенције усвојио је Нацрт правилника о преносивости броја у јавним телефонским мрежама на фиксној локацији (у даљем тексту: Нацрт правилника).

III. Предлог даљих активности

Предлаже се да Управни одбор Агенције размотри овај Радни материјал Нацрта правилника, да заузме став и да утврди Нацрт правилника о преносивости броја у јавним телефонским мрежама на фиксној локацији, као и да у складу са чл. 35. и 36. Закона и са Упутством о поступку вођења јавних консултација и досадашњом праксом, упути правилник на јавну расправу, која ће трајати __ дана од дана објављивања на Интернет страници Агенције, са позивом заинтересованим субјектима да у том року доставе своје примедбе, предлоге и сугестије.

Предлаже се да се након приспелих примедби и сугестија са јавне расправе исте размотре према утврђеној процедуре, након чега би Управни одбор Агенције усвојио Правилник и упутио га надлежном министарству ради прибављања мишљења о уставности и законитости, сагласно члану 23. став 2. Закона и прописима који уређују државну управу.

IV. Средства за спровођење Правилника

За спровођење овог Правилника није потребно обезбедити посебна средства.